YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

11 päivänä syyskuuta 2001 *

Asiassa C-67/99,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään R. Wainwright ja P. Stancanelli, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Irlanti, asiamiehenään M. A. Buckley, avustajinaan H. A. Whelehan, SC, ja A. M. Collins, BL, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut komissiolle direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua täydellistä luetteloa alueista eikä näitä alueita koskevia tietoja kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit V. Skouris, R. Schintgen, F. Macken ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: P. Léger,

kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 18.1.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.5.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.2.1999 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) mukaisia velvoitteitaan,

koska se ei ole toimittanut komissiolle direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua täydellistä luetteloa alueista eikä näitä alueita koskevia tietoja kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Yhteisön oikeus

2 Direktiivin 2 artiklan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden sillä Euroopassa olevalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan.

3 Direktiivin 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Perustetaan erityisten suojelutoimien alueiden yhtenäinen eurooppalainen ekologinen verkosto, 'Natura 2000'. Tämän verkoston avulla, joka koostuu alueista, joilla on liitteessä I lueteltuja luontotyyppejä ja liitteessä II lueteltujen lajien elinympäristöjä, on varmistettava kyseisten luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai tarvittaessa ennalleen saattaminen niiden luontaisella levinneisyysalueella.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat myös jäsenvaltioiden direktiivin 79/409/ETY säännösten mukaisesti luokittelemat erityisten suojelutoimien alueet.

2. Kunkin jäsenvaltion on edistettävä Natura 2000:n aikaansaamista siinä suhteessa kuin sen alueella esiintyy 1 kohdassa tarkoitettuja luontotyyppejä ja lajien elinympäristöjä. Jäsenvaltion on tätä varten osoitettava 4 artiklan mukaisesti alueita erityisten suojelutoimien alueiksi ottaen huomioon 1 kohdassa tarkoitetut tavoitteet."

4 Direktiivin 1 artiklan j alakohdan mukaan "alueella" tarkoitetaan maantieteellisesti määriteltyä aluetta, joka on selvästi rajattu. Direktiivin 1 artiklan k alakohdan mukaan "yhteisön tärkeänä pitämällä alueella" tarkoitetaan aluetta, joka luonnonmaantieteellisellä alueella tai alueilla, joihin se kuuluu, edistää merkittävästi liitteessä I olevan luontotyypin tai liitteessä II olevan lajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista ja joka voi myös edistää merkittävästi Natura 2000:n yhtenäisyyttä ja/tai edistää osaltaan merkittävästi luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä kyseisellä luonnonmaantieteellisellä alueella tai alueilla. Laajoilla alueilla elävien eläinlajien osalta yhteisön tärkeänä pitämät alueet vastaavat näiden lajien luontaisella levinneisyysalueella paikkoja, joissa on lajien elämälle ja lisääntymiselle välttämättömät fyysiset tai biologiset tekijät.

5 Luontotyyppidirektiivin 4 artiklassa säädetty erityisten suojelutoimien alueiden osoittamismenettely käsittää neljä vaihetta. Ensimmäiseksi kukin jäsenvaltio laatii luettelon alueista, joilla on liitteessä I määriteltyjä luontotyyppejä ja liitteessä II mainittuja luontaisia lajeja (4 artiklan 1 kohta). Toiseksi komissio laatii yhteisymmärryksessä kunkin jäsenvaltion kanssa ja niiden esittämien luetteloiden pohjalta luonnoksen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloksi (4 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta). Kolmanneksi komissio hyväksyy 21 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen luettelon valituista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista (4 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta ja 3 kohta). Neljänneksi jäsenvaltion on osoitettava nämä alueet erityisten suojelutoimien alueiksi (4 artiklan 4 kohta).

6 Ensimmäisen vaiheen osalta direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään erityisesti, että jäsenvaltiot laativat siinä mainitun alueiden

luettelon liitteessä III (1 vaihe) vahvistettujen perusteiden ja asianmukaisen tieteellisen tietämyksen perusteella.

7 Luontotyyppidirektiivin liitteen III (1 vaihe) A ja B kohdassa luetellaan seuraavat perusteet:

"A. *Alueen arviointiperusteet jonkin liitteessä I mainitun luontotyypin osalta*

a) Luontotyypin edustavuus kyseisellä alueella.

b) Luontotyypin pinta-ala verrattuna kyseisen luontotyypin kokonaispinta-alaan kansallisella alueella.

c) Kyseisen luontotyypin rakenteen ja toimintojen suojeluaste ja mahdollisuudet palauttaa alkuperäinen tila.

d) Yleisarviointi alueen merkityksestä kyseisen luontotyypin suojelulle.

B. Alueen arviointiperusteet jonkin liitteessä II mainitun lajin osalta

a) Alueella elävän kannan koko ja tiheys verrattuna kansallisen alueen muihin kantoihin.

b) Kyseisen lajin ja sen elvyttämismahdollisuuksien kannalta tärkeiden elinympäristötekijöiden suojeluaste.

c) Alueella elävän kannan eristyneisyys verrattuna lajin luontaiseen levinneisyyteen.

d) Yleisarviointi alueen merkityksestä kyseisen lajin suojelulle."

8 Direktiivin liitteen III (1 vaihe) C kohdan mukaan jäsenvaltiot luokittelevat liitteen III (1 vaihe) A ja B kohdassa määrättyjen perusteiden mukaan alueet, joiden ne kansallisessa luettelossaan ehdottavat soveltuvan yhteisön tärkeinä pitämiksi alueiksi sen mukaan, mikä niiden suhteellinen merkitys on jonkin liitteessä I mainitun luontotyypin tai liitteessä II mainitun lajin suojelulle.

9 Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan luettelo ehdotetuista alueista on toimitettava komissiolle kolmen vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksiantamisesta yhdessä kutakin aluetta koskevien tietojen kanssa. Näihin tietoihin kuuluu alueen kartta, nimi, sijainti ja laajuus sekä liitteessä III (1 vaihe) eriteltyjen perusteiden soveltamisesta saadut tiedot, ja ne on toimitettava lomakkeella, jonka komissio on valmistellut 21 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti (jäljempänä lomake).

10 Koska direktiivi annettiin tiedoksi 10.6.1992, jäsenvaltioiden olisi pitänyt toimittaa komissiolle luettelo ehdotetuista alueista yhdessä kutakin aluetta koskevien tietojen kanssa ennen 11.6.1995.

11 Lomake vahvistettiin vasta ehdotettujen Natura 2000 -alueiden ilmoituslomakkeesta 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä komission päätöksellä 97/266/EY (EYVL 1997, L 107, s. 1). Päätös annettiin tiedoksi jäsenvaltioille 19.12.1996 ja julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 2.4.1997.

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

12 Koska komissio ei ollut saanut Irlannin viranomaisilta täydellistä luetteloa alueista, joilla on direktiivin liitteessä I mainittuja luontotyyppejä ja liitteessä II mainittuja luontaisia lajeja, eikä näitä alueita koskevia tietoja eikä mitään muutakaan tietoa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä, että Irlanti on toteuttanut tarpeelliset toimenpiteet direktiivin 4 artiklan mukaisten velvoitteidensa noudattamiseksi, komissio kehotti 24.4.1996 päivätyllä virallisella huo-

mautuksella EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti Irlannin hallitusta esittämään komission huomautuksia koskevat väitteensä kahden kuukauden määräajassa.

13 Irlannin viranomaiset lähettivät komissiolle 28.4.1997 luettelon, joka sisälsi 207 aluetta, jotka kattoivat 5530 km^2 suuruisen alan; näitä alueita oli julkisesti ehdotettu osoitettaviksi erityisten suojelutoimien alueiksi ja niillä oli ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppejä.

14 Ottaen huomioon, että lomake oli ollut käytettävissä vasta 19.12.1996 alkaen, komissio osoitti Irlannin hallitukselle 11.7.1997 täydentävän virallisen huomautuksen, jossa se moitti uudelleen Irlannin hallitusta siitä, että se ei ollut lähettänyt täydellistä luetteloa alueista eikä alueita koskevia tietoja, ja kehotti Irlannin hallitusta uudelleen esittämään tätä direktiivin 4 artiklan 1 kohdan rikkomista koskevat huomautuksensa kuukauden määräajassa. Komissio korosti erityisesti lomakkeen käytön välttämättömyyttä merkityksellisten tietojen ilmoittamisessa.

15 Irlannin viranomaiset ilmoittivat 5.9.1997 päivätyllä kirjeellään komissiolle, että heidän aikomuksensa oli noudattaa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa asetettuja velvoitteita ja laatia vaadittu lopullinen luettelo kolmessa vaiheessa, joista ensimmäinen käsittäisi luettelon alueista, joilla on ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppejä, toinen luettelon, josta ilmenisivät luontotyypit ja lajit, jotka eivät ole ensisijaisesti suojeltavia, ja kolmas luettelon merialueista. Irlannin viranomaiset totesivat 28.4.1997 lähetetystä luettelosta, joka koski näistä kolmesta vaiheesta ensimmäistä, että sen ei ollut missään vaiheessa ollut tarkoitettukaan korvaavan tai poistavan muodollisen toimittamismenettelyn välttämättömyyttä.

16 Koska komissio katsoi, että se ei voinut Irlannin viranomaisten kanssa käymänsä kirjeenvaihdon perusteella päätellä, että Irlanti olisi toimittanut täydellisen luettelon alueista, joilla on direktiivin liitteessä I mainittuja luontotyyppejä ja liitteessä II mainittuja luontaisia lajeja, ja näitä alueita koskevia tietoja, se lähetti

Irlannille 19.12.1997 perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden määräajassa sen tiedoksiantamisesta.

17 Irlannin viranomaiset ilmoittivat 23.2.1998 päivätyllä kirjeellään komissiolle, että se, että luetteloa alueista ja alueita koskevia tietoja ei ollut toimitettu, johtui Irlannissa järjestetyn julkisen lausuntokierroksen aiheuttamista viivästyksistä, ja totesivat, että he voisivat toimittaa luettelon vuoden 1998 puoliväliin mennessä. Irlannin viranomaiset toimittivat 30.9.1998 päivätyllä kirjeellään direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti ensimmäisen osittaisen ja lopullisen luettelon, joka sisälsi 39 aluetta. Tähän ensimmäiseen osittaiseen ja lopulliseen luetteloon sisältyviä 39 aluetta koskevat tiedot oli lähetetty erillisessä 6.8.1998 päivätyssä kirjeessä. Irlannin viranomaiset lähettivät 12.10.1998 päivätyllä kirjeellään toisen osittaisen ja lopullisen luettelon, jossa oli yhdeksän luontotyyppidirektiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaista aluetta. Tähän toiseen luetteloon sisältyviä alueita koskevat tiedot toimitettiin komissiolle 6.10.1998 päivätyllä erillisellä kirjeellä.

18 Koska komissio katsoi, että se ei voinut näiden tietojen perusteella päätellä, että direktiivin noudattamisen laiminlyönti olisi Irlannin osalta päättynyt, se päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Tutkittavaksi ottaminen

19 Irlannin hallitus katsoo, että kanne on kokonaisuudessaan jätettävä tutkimatta. Sen mukaan perusteltu lausunto ei vastaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetettuja vaatimuksia. Se ei sisällä johdonmukaista ja yksityiskohtaista selvitystä niistä syitä, joiden perusteella komissio on vakuuttunut siitä, että Irlanti ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

20 Perustellussa lausunnossa ei mainita myöskään samoja perusteita ja samoja väitteitä kuin kanteessa on esitetty. Tältä osin Irlannin hallitus väittää, että perustellussa lausunnossa vedotaan vain siihen, että tämä jäsenvaltio on viivästynyt luontotyyppidirektiivin 4 artiklan 1 kohdan säännösten noudattamisessa, mutta siinä ei vedota kanteessa esitettyihin erityisiin väitteisiin, joiden mukaan Irlanti ei ole noudattanut tämän säännöksen aineellisia vaatimuksia.

21 Tältä osin on muistettava, että perustellussa lausunnossa on täsmennettävä virallisessa huomautuksessa esitetyt väitteet johdonmukaisessa ja yksityiskohtaisessa esityksessä niistä syistä, jotka ovat saaneet komission vakuuttuneeksi siitä, että asianomainen jäsenvaltio ei ole noudattanut yhteisön oikeuden mukaisia velvoitteitaan (ks. mm. asia C-279/94, komissio v. Italia, tuomio 16.9.1997, Kok. 1997, s. I-4743, 15 kohta).

22 Lisäksi perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla nostetun kanteen kohde rajataan oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä, josta määrätään tässä artiklassa, komission perustellun lausunnon ja kanteen on perustuttava samoihin väitteisiin (ks. mm. em. asia komissio v. Italia, tuomion 24 kohta).

23 Tämä sääntö ei kuitenkaan estä sitä, että komissio täsmentää kannekirjelmässään alun perin esittämiään väitteitä, kuitenkin sillä edellytyksellä, että se ei saa muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta (ks. vastaavasti asia C-256/98, komissio v. Ranska, tuomio 6.4.2000, Kok. 2000, s. I-2487, 30 ja 31 kohta).

24 On todettava, että komissio moitti perustellussa lausunnossaan Irlantia siitä, että tämä ei ole lähettänyt lopullista ja täydellistä luetteloa alueista, jotka voidaan

osoittaa erityisten suojelutoimien alueiksi, eikä näitä alueita koskevia tietoja siten kuin luontotyyppidirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään. Tältä osin komissio on todennut, että Irlannin viranomaisten 28.4.1997 toimittamaa alustavaa ja osittaista luetteloa ei voida pitää täydellisenä maantieteellisesti eikä luettelolla katettavien luontotyyppien ja luontaisten lajien osalta ja että ilmoitettuja alueita koskevat tiedot eivät koskeneet kaikkia kysymyksessä olevia alueita.

25 Komissio esitti kannekirjelmässään samat vaatimukset kuin perustellussa lausunnossa. Se totesi, että tieteelliset lähteet huomioon ottaen Irlannin ehdottama lopullinen ja osittainen alueiden luettelo oli riittämätön. Se täsmensi, että Irlanti ei ollut ehdottanut 26 yhteisön kannalta tärkeän luontotyypin osalta lainkaan alueita — näistä ensisijaisesti suojeltavista luontotyypeistä sen alueella esiintyi laajalti seitsemän tyyppiä, nimittäin rannikkolaguunit, EU-atlanttiset kanervavaltaiset kalkittomat liikkumattomat dyynit (Calluno-Ulicetea), Empetrum nigrum variksenmarjavaltaiset kalkittomat liikkumattomat dyynit, luonnontilaiset kohosuot, puustoiset suot ja Britannian saarten Taxus baccata -metsät — eikä Irlanti myöskään ollut ehdottanut lainkaan alueita 20 yhteisön kannalta tärkeän lajin osalta, joita ovat esimerkiksi Rhinolophus hipposideros, Phoca vitulina, Alosa fallax, Geomalacus maculosus ja Margaritifera margaritifera, joita sen alueella on huomattavia kantoja. Komissio on todennut myös, että tiettyjen luontotyppien ja lajien osalta Irlannin lopullisesti esittämä määrä on ollut riittämätön.

26 Edellä esitetystä seuraa ensiksikin, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa perusteltu lausunto vastaa tämän tuomion 21 kohdassa esitettyjä, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetettuja vaatimuksia.

27 Toiseksi edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että komissio ei ole kannekirjelmässään muuttanut oikeudenkäynnin kohdetta, vaan se on vain selittänyt perustellussa lausunnossa esittämiään väitteitä, jotka koskivat sitä, että Irlanti ei ollut lähettänyt luetteloa kaikista alueista, jotka voitaisiin osoittaa erityisten suojelutoimien alueiksi, ja esittänyt yksityiskohtaisia esimerkkejä niistä puutteista, joita Irlannin ilmoittamissa luetteloissa on.

28 Näin ollen Irlannin esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Pääasia

Ensimmäinen kanneperuste

29 Komissio muistuttaa sen velvoitteen osalta, jonka mukaan sille on toimitettava direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittu alueiden luettelo, että kukin jäsenvaltio myötävaikuttaa yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston perustamiseen siinä suhteessa kuin sen alueella esiintyy direktiivin liitteessä I mainittuja luontotyyppejä ja liitteessä II mainittujen lajien elinympäristöjä. Direktiivin 4 artiklan 1 kohta ja liite III yhdessä osoittavat sen mukaan, että jäsenvaltioilla on tiettyä harkintavaltaa valitessaan luetteloon sisällytettäviä alueita. Komissio korostaa kuitenkin, että jäsenvaltioiden harkintavalta on seuraavien kolmen edellytyksen alainen:

— ehdotettavien alueiden valinnassa on noudatettava ainoastaan tieteellisiä arviointiperusteita

— ehdotettavilla alueilla on taattava homogeeninen maantieteellinen kattavuus ja niiden on edustettava kunkin jäsenvaltion koko aluetta, jotta voidaan taata tuloksena olevan verkoston yhdenmukaisuus ja tasapaino. Jäsenvaltion laa-

timan luettelon on näin ollen heijastettava sen alueella olevien luontotyyppien ekologista (ja lajien osalta geneettistä) monimuotoisuutta

— luettelon on oltava täydellinen eli kunkin jäsenvaltion on ehdotettava sellaista määrää alueita, että luetteloon voidaan sisällyttää riittävän edustava määrä kaikkia jäsenvaltion alueella olevia liitteen I luontotyyppejä ja liitteen II lajien elinympäristöjä.

30 Komissio toteaa Irlannin kansallisen luettelon osalta, että perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä eli 19.2.1998 Irlanti oli toimittanut sille luettelon, joka sisälsi 207 aluetta, mutta tämä luettelo oli vain alustava, ja että kun kanne yhteisöjen tuomioistuimessa nostettiin 25.2.1999, Irlanti ei ollut vahvistanut tätä alustavaa luetteloa, vaan pelkästään toimittanut osittaisen ja lopullisen luettelon, joka sisälsi 48 aluetta, ja näitä alueita koskevat tiedot, ja että istuntopäivänä 18.1.2001 Irlanti oli toimittanut yhteensä 362 aluetta sisältävän luettelon.

31 Komissio toteaa, että se aloitti tämän oikeudenkäynnin saadakseen tuomioistuimen toteamaan, että Irlannin kansallinen luettelo on selvästi riittämätön ja sillä ylitetään laajasti jäsenvaltioille annettu harkintavalta. Tällainen riittämättömyys on ilmeinen sen tilanteen osalta, joka vallitsi perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, minkä lisäksi 362 alueen luettelon osalta on vielä esitettävä joukko varauksia. Irlannin kansallinen luettelo ei siis ole direktiivin 4 artiklan 1 kohdan arviointiperusteiden mukainen, kun tätä artiklaa tarkastellaan yhdessä liitteen III kanssa.

32 Irlannin hallitus myöntää, että perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä se ei ollut toimittanut komissiolle minkäänlaista luetteloa alueista,

jotka voitaisiin osoittaa erityisten suojelutoimien alueiksi. Se väittää, että tämä viivästys johtuu sisäisistä vaikeuksista. Saadakseen väestön tuen direktiivin kunnianhimoisille tavoitteille se oli pitänyt välttämättömänä ryhtyä laajaan väestön kuulemiseen. Se korostaa, että tammikuuhun 2001 mennessä virallisesti ilmoitetut 362 Irlannin aluetta ovat Irlannin oikeuden perusteella suojattuja ja että tämä suoja ulottuu paljon pidemmälle kuin direktiivissä vaadittu.

33 On todettava, että vaikka erityisten suojelutoimien alueiksi mahdollisesti osoitettavien alueiden yksilöimistä koskevista direktiivin 4 artiklan 1 kohdan säännöksistä seuraakin, että jäsenvaltioilla on tiettyä harkintavaltaa ehdottaessaan alueita, niiden on kuitenkin — kuten komissiokin on todennut — toteutettava tämä menettely direktiivissä mainittuja arviointiperusteita noudattaen.

34 Tältä osin on syytä muistuttaa, että komissiolla on oltava käytettävissään tyhjentävä luettelo alueista, jotka kansalliselta kannalta ovat ekologisesti merkityksellisiä pyrittäessä luontotyyppidirektiivissä tarkoitettuun luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelua koskevaan tavoitteeseen, jotta komissio voisi laatia sellaisen luonnoksen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloksi, jonka perusteella muodostetaan erityisten suojelutoimien alueiden yhtenäinen eurooppalainen ekologinen verkosto. Luettelo laaditaan tässä tarkoituksessa kyseisen direktiivin liitteessä III (1 vaihe) säädettyjen perusteiden pohjalta (asia C-371/98, First Corporate Shipping, tuomio 7.11.2000, Kok. 2000, s. I-9235, 22 kohta).

35 Vain tällä tavalla on lopultakin mahdollista päästä luontotyyppidirektiivin 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, jonka mukaan on varmistettava kyseisten luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suotuisan suojelun tason säilyminen ja ennalleen saattaminen niiden luontaisella levinneisyysalueella, joka voi sijaita yhteisön yhden tai useamman sisäisen rajan eri puolilla. Luontotyyppidirektiivin 1 artiklan e ja i alakohdasta

ilmenee, kun näitä kohtia tarkastellaan yhdessä kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan kanssa, että luontotyypin tai lajin suotuisan suojelun tasoa on arvioitava jäsenvaltioiden sen Euroopassa olevan alueen kokonaisuuden kannalta, jossa perustamissopimusta sovelletaan (em. asia First Corporate Shipping, tuomion 23 kohta).

36 On muistettava, että vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä. Yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-266/99, komissio v. Ranska, tuomio 8.3.2001, Kok. 2001, s. I-1981, 38 kohta).

37 On todettava, että Irlannin komissiolle perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä eli 19.2.1998 toimittaman kansallisen luettelon sisältö oli ilmeisen riittämätön ja sillä ylitettiin laajasti se harkintavalta, joka jäsenvaltioilla on käytettävissään, kun ne laativat direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua alueiden luetteloa. Tämän tuomion edellisessä kohdassa lainatun yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti komissiolle tämän määräajan päätyttyä toimitetuilla luetteloilla ei ole merkitystä nyt käsiteltävänä olevan kanteen kannalta.

38 On siis todettava, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut komissiolle asetetussa määräajassa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua luetteloa alueista.

Toinen kanneperuste

39 Siltä osin kuin on kyse velvoitteesta toimittaa niitä alueita koskevat tiedot, jotka voidaan osoittaa erityisten suojelutoimien alueiksi, Irlannin hallitus myöntää,

että se ei lähettänyt näitä tietoja perustellussa lausunnossa asetetussa määräajassa, mutta katsoo, että koska lomake hyväksyttiin vasta joulukuussa 1996 ja koska komissio oli vaatinut, että kysymyksessä olevat tiedot oli lähetettävä tällä lomakkeella, tätä tärkeää tehtävää ei voitu tehdä asetetussa määräajassa.

40 Komissio katsoo, että alueita koskevien tietojen toimittamisvelvoite piti täyttää ennen 11.6.1995. Jos oletetaan, että jokin jäsenvaltio, jolla oli hallussaan luettelo alueista ja alueita koskevat merkitykselliset tiedot ennen 11.6.1995, olisi halunnut odottaa lomakkeen hyväksymistä, se olisi voinut lomakkeen 19.12.1996 tapahtuneen tiedoksiantamisen jälkeen nopeasti merkitä tiedot lomakkeille ja toimittaa ne komissiolle.

41 Komissio lisää, että ottaakseen huomioon lomakkeen viivästyneen hyväksymisen se oli pidentänyt oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä ja osoittanut Irlannille täydentävän virallisen huomautuksen 11.7.1997 eli paljon lomakkeen tiedoksiantamisen jälkeen. Näin ollen Irlannin viranomaisten oli täysin mahdollista täyttää velvoitteensa, joka koski kutakin aluetta koskevien tietojen toimittamista. Perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä eli 19.2.1998 Irlanti ei ollut lähettänyt komissiolle ehdotettavia alueita koskevia tietoja.

42 Ensiksi on täsmennettävä, että vaikka komissio osoitti Irlannin hallitukselle virallisen huomautuksen ensimmäistä kertaa 24.4.1996 eli ennen lomakkeen tiedoksiantamista, se lähetti tämän huomautuksen tiedoksiantamisen jälkeen uuden virallisen huomautuksen, jossa asetettiin uusi määräaika direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan noudattamista varten.

43 On siis todettava, että direktiivin tiedoksiantamisesta eli 10.6.1992 lähtien jäsenvaltiot tiesivät, minkälaisia tietoja niiden olisi kerättävä toimitettavaksi –

tiedoksiantamisesta laskettavassa kolmen vuoden määräajassa eli ennen 11.6.1995. Ne tiesivät lisäksi, että nämä tiedot piti toimittaa lomakkeella, jonka komissio laatisi. Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa itse asiassa määrätään nimenomaisesti, että näihin tietoihin kuuluu alueen kartta, nimi, sijainti ja laajuus sekä liitteessä III (1 vaihe) eriteltyjen perusteiden soveltamisesta saadut tiedot ja että ne on toimitettava lomakkeella, jonka komissio on valmistellut.

44 Näin ollen on pidettävä kohtuullisena sitä määräaikaa, jonka komissio myönsi Irlannin hallitukselle alueita koskevien tietojen toimittamiseksi lomakkeella, joka sillä piti olla 11.6.1995 mennessä. Irlannin hallituksella oli lomakkeen 19.12.1996 tapahtuneesta tiedoksiantamisesta perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymiseen 19.2.1998 käytettävissään yli vuoden pituinen aika tämän erityisen velvoitteen täyttämiseen.

45 Koska Irlannin hallitus myöntää, että se ei perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä ollut toimittanut komissiolle lomakkeella ehdotettavia alueita koskevia tietoja, on todettava, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut komissiolle asetetussa määräajassa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainitun luettelon sisältämiä alueita koskevia tietoja saman säännöksen toisen alakohdan mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

46 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Irlannin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Irlanti on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Irlanti ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut komissiolle asetetussa määräajassa direktiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua luetteloa alueista eikä näitä alueita koskevia tietoja kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.**

2) **Irlanti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Gulmann Skouris Schintgen

Macken Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä syyskuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

C. Gulmann

kuudennen jaoston puheenjohtaja